

J E L E N K Ö R.

24. szám.

Pest, szombat. Martzius 24.

1832.

Foglalat: Magyarország (előléptetések. F. Urunk 40 évi országlását ünneplik N. Várad, Szabadka, Szöged, Ugocsa, Komárom, Tolna és Szatmár vármegye Rendei. A. m. t. társaság nagy gyűléséről harmadik közlés). Anglia (ármánykodás a' reformbill ellen, alsó 's felsőházi tanácskozások 's egyebek). Lengyelország (Varsó 's a' lenyegység mostani állapotja. Az ifju Lieven herczeg). Görögország (a' megarai 's naupliai congressus alkudozási). Brazília (a' tartományok pártos czélzatai). Ausztria (a' cs. k. hadiseregbeli előléptetések folytatása). Elegy hírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Felséges Királyunk f. e. Martz. 19ikén költ 's Revisnyei Gróf Reviczky Ádam m. udv. Főkanczellár ó Exjához utasított kabinéti felséges iratában a' horvátországi bánt Vlasics Sándor altábornagyot magyar bárói czimmal díj-fizetés nélkül méltóztatott diszesíteni.

Febr. 22iki apostoli rendelésénél fogva pedig a' győri káptalanbeli 3 megürült kanonokszékre Sághy János tatai, Feltinger István mihályi plebanus urakat, 's Karner Antal püspöki titoknokot méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Kegyes Uralkodónk 40 évi országlása ünnepét Nagy-Várad, Szabadka, Szöged, Ugocsa, Komárom, Győr, Tolna, és Szathmár vármegye Rendei hű alattvalói örvendettel üllék. Nagy váradon Hohenlohe Sándor herczeg 's kanonok egy esti jeles mulatsággal kedveskedett, mellyen az összegyűlt minden rendü hivatalos száz számot meghaladá, a' két nemi fiatalság pedig nem csak német hanem magyar tánczban is gyönyörködék szives nyájas vendégtetésen kívül. — Szabadka mind Febr. 12két, mind az uralkodási 40ik év beteltét hódoló tisztelettel, fényes isteni szolgálattal, esti kivilágítással 's tánczviszással ünneplé. — Szögeden a' nemes városi tanács, tisztviseleség, választott község és polgárság előtt a' főtemplomban tartatott a' szent mise B. Mariássy gyalog ezredének üdvözölő lövései 's taraczkdurrogás közt, 's ennek végén a' Vaquant ezredi nevendékség „Tartsd meg Isten! fejedelmünket“ kellemes öszhangozatban zengedezé. Ezt követé egy csinos

szerkezetü beszéd nagytszt. Body Antal urtól. A' sz. Ferencz-rendi szerzetesek is nagy mise által mutaták be ön 's hiveik buzgó könyörgéseit, ennek végeztekor pedig 12 ártatlan leányka „Isten! tartsd meg jó királyunk“ éneklé rebegő hangon. Ezután hathatós egyházi beszédet tartá nagytszt. Cselkó Ferencz a' monostor előljárója. Nemegecsült göröghitü polgártársink is hála 's tisztelet érzeti közt buzgódának a' haza istenéhez. Kegyes urunk képe templomjok közepén életi nagyságban felkoszorúzottan vala helyezve mint ünnepi örömtárgy, 's ehez alkalmazott beszédben szóla feleihez tisz. Popovich Demeter plebanus ur, mellyre záradékul a' fejedelmi képet csinos magyar öltözetben környező ifjuság „Isten! éltesd jó urunkat“ s e r b u s (!) nyelvén öraledezé. Ezután hogy a' nap nagysága serdülő korunkra emlékeztetőbb, 's közlakosink is a' közörmömben részvevőbbek legyenek, egy kövér ökör a' piac közepén levágotott, megsütött 's kiosztatott, 12 akós hordókból pedig feje 's vörös bor folyasztatott, 's ez egyetemi lakomát 's áldomást 64 ágyu-szózat kíséré. Alkonyaton a' város kivilágítatott, a' városbáza számos ezernyi mécsü lángfényben villoga 's meglepő általtünésü lelkes magyar felírásokkal diszelge. Ezek közben a' polgári kórház segedelmére tánczmulatság adatván a' városházi teremben, hol a' fels. ur képe kivilágítva 's borostyánözva tündérekedett, e' célra 400 forintnál több került be jószivü polgárink adakozásiból. Többnyire hazai táncz közt hajnalig tartott a' vigadozás, melly, mint szinte az egész ünnepi szer-tartások elintézése Beró János szószóló ur

fáradhatlan szorgalma 's a' választott polgárság áldozati által létesült. Az izraelita község is felsohajtozott a' mindenhatóhoz 's lakhelyeinek gazdag lámpa-ragyoglatu kívül imádságháza előtt csinos átvilágolatu 's jó zengzetű magyar versekkel díszeskedő diadalkaput állíttata. Mind ezeken túl a' n. tanács B. Mariássy ezredosztályának egymázsa marhabust, 3 akó bort, az óhitűek 2 mázsa hust 's 3 akó bort, az izraelitáság egy mázsa hust 's 2 akó bort ajándékozott. Febr. 12dikét is hasonló ajtatosság, kivilágítás, vigadalom 's jótevőség czimerzé, midőn is a' táncmultság többet jövedelmeze 300 frintnál a' kórháznak, a' helybeli tanuló ifjúság pedig lelkes és közre munkáló előjárójának tiszt. Gruber Józsefnek példájától ösztönözve, szintazon czélra, bár iskolai rendszabási ellenére a' multságban nem részesülhete, tőkéleg azaz kamatoltatási nyilatkoztatással 80 ezüst forintot nyujta be a' polgármesteri hivatalnak. Nem érdemlenek é áldást illy honmagzatok, kik már fejlőd zsengejükben valódi bizonyítványit mutaták az emberiségnek! — Ugo csa Martz. 4ke hajnalán 101 ágyu-szózáttal hirdeté örömnapi ülését délelőtti kilenczedfélig, 's ekkor a' megyének Rendei szeretett első alispánjok mélt. báró Perényi Gábor érzékeny beszéde 's arra Szentpály László első aljegyzőnek velős válasza után alispániktól vezéreltetve a' cath. szentegyházba gyülekezének, hol muzsika-zengés 's Benczur gyalog százada gyakor tüzelési közt ajánlották fel a' szives fohászokkal kalauzolt miseáldozatot. Erre a' ref. templomi nyomos beszéden 's karéneklésen, végre az egyesült ószertartásu isteni szolgálaton volt jelen a' gyülekezet, a' katonaság 's taraczk váltakozó ropogási közt. Az ajtatoskodást fényes asztal követé a' báró alispánnál egyházi világi 's katonai rendek számára, hol különféle nectaru poharak ürültek 101 mozsáragyu-robaj közt két koronás királyink 's királynéinkért. Azonban a' vendég méltóság bőkezűsége az érintett század legénysegenek egyegy font hust 's icze bort

osztata fejenként. Rekesztékül következett a' táncmultság tartva csak nem viradtig. Komárom is példás buzgósággal állván Febr. 12két, a' 41dik országlási évre viradott napot még jelesebbül kívánta dicsőíteni. Mindennemű vallásuak ön egyházaikba gyülekezvén esdekleni a' királyok királyának szeretett királyunk boldogságaért. A' főtemplonban a' nemes megye Rendei, a' várkormány, az itten fekvő katonaság tisztai 's város előjárósága számos seregletű hivekkel ajtatoskodtak főtiszt. Majthényi Antal apát, kanonok 's főesperes tömjenzése és szivreható énekkartól 's muzsikai zengeménytől kísért misézte alatt, a' Tedeum 's nagymise részei közben a' város német polgári tevék a' szokott tisztelkedő lövéseket, mellyekre a' vár álgyúii 's dunapartunk mozsarai verseny dörögéssel viszonzanak. A' magyar polgárság fegyveresen a' templomba helyezkedett, hol az isteni szolgálat előtt nagytitst. Szemes György lélekbuzdító ajakkal előtükrözé fejlődünknek a' magyar nemzet javára valószínű érdemtetteit, ezekből következtetvén az alattvalói viszontagos hálatisztet 's kötelességeket. Az ajtatoskodást T. Szomori és Somodori Pázmándy Dienes országos tiszteletű első alispánunk fényes asztallal koronázá, hová a' megye Rendein kívül minden itt kebeledző törvényhatóság főszemélyi hivatalosak valának. Koronás két Urunkért, Fejdelemnéinkért, az országlóházért 's megyei főkormányzónkért habzottak az első billikomok. A' kellemes csendü estvét pedig a' város díszes kivilágítása nappallá ábrázolta 's ünnepirányzó csinos felirásokkal ékesité, mellyek közt Mayer kávéháza magyar 's a' zsidó synagogaéi legszembetünőbb tündökletűek voltak, a' járó kelő népnek szakadatlan örömharsogása közt: „éljen a' Magyarok jó királya!“ — Szekszárdon (Tolna gyűléshelyén) előleg történt köz határozásként 101 mozsárdurrogás köszönté Martz. 1sője hajnalát. Tizedfélkor a' vgye Rendei több szomszéd megyebeli nemességgel 's az itt fekvő

nemes ezred Főtiszteivel a palotába seregl-
vén, a megyének nagyérdemű szeretett el-
ső alispánja T. Csapó Daniel ur fels. kirá-
lyunk 's hazánkhoz buzgó szivbeli hódolat-
jából eredett hathatós beszéddel nyitá meg
az ünneplést, mellyre folytatólag főtiszt.
Nagy János pécsi kanonok 's püspöki kül-
dött Fejdelmünknek országunk boldogítására
szánt sok tetteit lelkesen számlálta elő, melly
után egész megyei egyetemünk a szekszár-
di 's báttaszéki fegyveres polgárság sorai
's taraczkmorajai közt a nagy templomba
ment, hol helybeli esperes ur szivrehatólag
terjesztvén elő az ünnep tárgyát, Tedeum 's
nagy mise tartatott egész egyházi fényű szer-
tartással. Innen a TT. Karok és Rendek visz-
szatérvén gyűlésteremökbe, hála- 's öröm-ér-
zelmiket fels. Urunk országlásának betölt
40dik éve 's a rettentő cholera-veszély közt
szerencsés megtartatása végett alázatos fel-
írással bemutatni határozták. Ennek felkül-
detése után két palotai ebédlésre oszlott szá-
mos vendégivel együtt a megyei gyüleke-
zet, hol koronás fejeinket 's a királyház tag-
jait többszöri éljen harsogás tisztelé. Estve
önszántából világító fényben ragyogott az
egész város 's épületei közt a megye-és szent-
egyház, városi iskola, plebánia, a nemes-
ségi hadnagy, uradalmi Tisztartó, a hely-
beli jegyző 's gyógyszeres házaik szép felírá-
sokkal 's káprasztató villogással jeleskedtek.
Végzetül táncmulatság adatott a nagy pa-
lotában, hol kegyes Fejdelmünk képe fénybe
öltöztetve 's minden kormányabeli nemzet-
zászlóival környékezve tündöklött. E' vig-
ságot becsesíté legfőképen az, hogy megye-
beli szép nemünk ön szives indulatjából
nagy számú mindenféle kézimunkát sorso-
zásra bocsátván, ezekből szenvedő embertár-
sink javára ezer váltó forintot gyűjte azon
szent intézettel: hogy ezen új tőke elhite-
leztetvén, Tolnának fels. királyához e' mai
nap mutatott buzgó szeretete örök emlékeül
kamatozzon. Egész Tolnában minden vallá-
su felek megünneplék e' ritka napot a me-
gye rendeléséből tántoríthatatlan hiveségünk

tanujeleül. — Szatmár vármegye Rendei-
nek sohajtása is párosult a' birodalombeli
milliókéval, kik épen Martz. Ijén tartván a'
közgyűlést Nagy-Károlyban, mélt. főispáni
helytartótok vezérlete alatt a' cath. templom-
ban sereglének szives fohászokodásikat be-
mutatni az égnek nemzetünk boldogítójaért.
Ágyu-ropogás üdvezlé a' dicső napot 's e-
melé a' tisztelkedő szivhódolást. A' mélt.
helytartó diszes táblájánál feles vendégivel
üröngeté a' jobbágyi hűség felséges és fen-
séges tárgyaiért az örömszerlegeket. Estenden
az egész város ki volt világítva, 's mindenütt
éljen-kiáltás hangzott. Erre nyilvános táncz-
vígalmom tartatván, annak jövedelmét me-
gyei szegényink hasznára ajándékozá a' jólel-
kü haszonbérő. A' synagogában ez nap derek
magyar beszédet tartott a' helybeli zsi-
dó tanító, mellyet a' magyarok királyaért
az egész izraelita közönség által utánazott
magyar imádság zára be. Van e példa kö-
vetésre méltóbb nem magyar feleinkre nézve.

A' magyar tudós társaság nagy gyűléséről.
Harmadik közlés.

Száz darab arany jutalmat nyújt a' társa-
ság, Igazgató tanácsa határozásánál fogva,
esztendőnkint váltva, egyik esztendőben e-
redeti jó szomorú vagy érzékeny játék, má-
sikban jó víg játék költőjének, 's még ezen
feljül tizenöt esztendeig, harmad részét en-
gedi által azon tiszta haszonnak, melly a'
dicséretet érdemlendő költő munkájából bé-
jó, minekutánna a' társaság, saját nyom-
tatási költségét leszámolta volna. Ezen ha-
táridő után pedig a' kézirat megint a' szer-
ző tulajdona lesz. Csak olyan nyeri a-
zonban e' serkentő díjt, kinek eredeti ma-
gyar mivét a' társaság, vagy igen figyelem-
re méltó szép egésznek, vagy épen remek-
nek vallhatja; 's így, a' melly esztendőben
a' társaságnak illyen nem adatik bé, abban
a' díj elmarad.

Szomorú vagy érzékeny játékkal ezen esz-
tendei pályá, most e' kihirdetés napján kez-
dődik. Tárgyát a' költő onnan választhatja
szabadon, a' honnan leginkább int neki dia-

dalkodhatása. Miképen küldessenek bé a' versenyző kéziratok 's mikorra? arról későbbi tudósítás fog szólni.

Legnagyobb örömmel látná a' társaság, ezen hasonlólag alaprajza értelmében történő buzdítása sikerét. Nemzeti játékszínünkön magyar önalkotás éreztetése, a' cél; kit tehát e' közlésre hatalmasan buzdít geniusa, adja által magát dicsőítendő sugalmának.

Az utolsó közlés következik. Pesten, Martzius 24dikén 1832.

Döbrentei Gábor titoknak.

A N G L I A.

A' Times gróf Harrowbynak egy levelét közli néhány barátihoz, mellyben az kifejti azon taticát, mellyel a' reformbill ellenségi annak felső házba jutandásakor élni fognak, hogy azt, (a' reformbillt), szinlett engedékenységgel gyöngítsék, a' népkedvezésit tőle megvonják 's ennek következtében a' jelen ministeriumot megbuktathassák. Legelőbb is, ugymond a' gróf, ő és baráti szükségesnek találják, a' bill felérkeztakor annak másodszori felolvasatására (tehát általányos elfogadtatására) szavazni főképen azért, mivel ő (a' gróf) meg van győződve, hogy lord Grey teljes hatalmat kapott a' királytól elegendő uj pair-kinevezésre 's ezt tenni a' ministernek, ha a' felső ház másodszor is félre vetné a' billt, helyes oka volna. Csak úgy tehetni változtatást a' billen, ha annak másodszori felolvasatása elfogadtatván, a' felső ház választottsága veszi azt keze alá 's ha szinte egészen ártatlanná nem teheti is, legalább mérgétől megfoszthatja. Másodszor is félre vetni a' billt annyi volna, mint a' jelen ministeriumot megerősíteni, lehetetlen lévén másokat nevezni helyökbe, minekutána hg Wellington 's Peel minden reformnak ellenségei, az ország pedig némi reform nélkül többé meg nem nyugszik. Továbbá tudja a' gróf, hogy több cabinettag a' pairnevezésnek ellene van 's a' bill némi módosittatását örömet látná: ezen részt a' billnek általányos elfogadta-

tása még inkább erősítené 's ők magok fognák aztán társaikat sarkalatos változtatásokra kényszeríteni. Már pedig ha a' bill tetemes változtatásokkal megy keresztül 's a' parliament széteszlatik, ugy a' ministerek popularitása épen azon gyöngeség 's engedékenység miatt, mellyel ők a' tetemes változtatásokat elfogadják, igen nagyot fog csökkenni, elhagyják őket a' teljesebb reformnak elszántabb baráti 's mind a' két fél megvetése vagy elégtelensége lesz a' ministerium dija. Mihelyest ekép az ő hatások, 's tekintetök az ország előtt meggyengül, vagy épen elenyészik, könnyü lesz azután a' régi behatásoknak 's tekinteteknek erőre kapni, a' nép lassanként a' Torykhoz ismét visszatér 's hg Wellington és sir R. Peel hatalomra jutása akadályt nem szenved. — Szerencsére a' reform ellenei között is vannak szakadások; ide mutat hg Wellingtonnak a' Courier által érdeklött levele, mellyben a' herczeg szinte barátival épen ellenkező véleményét közli 's azt állítja, hogy ha egyszer a' bill másodszori felolvasatása megengedtetik, minden további ellenkezése a' választottságnak sikeretlen lesz. Egyszer mind mondja a' Courier, hogy bill ellen és mellette szavazó lordok névsorát látta, melly szerint 10zel több szó jutna a' ministereknek mint az ellenpártnak.

Az alsó ház Febr. 29diki ülésében Graham ur azt nyilatkoztatá ki Robinson ur kérdésére, hogy rendszabások tétettek a' Portugáliában levő brittus alattvalók és interestessék védelmére, ha itt olly esetek adnának elő magokat, mellyek azokat veszélyeztetnék. Ugyanakkor 100,000 font sterling segedelmet szavazott az alsó ház Barbados szigetének, melly nem régiben egy rettentő szélvész által felette megrongáltatott.

Viscount Exmouth Nagybritannia és Ireland Viceadmiraljávé nevezetett.

A' kormány parancsot ada, hogy a' cholera miatt a' belföldi révekbe evező hajóknak semmi akadály ne tétessék.

A' londoni børsén dom Miguel hitelező

leveleit örömmel, sőt a' folyó áron felül is vették; jele, hogy a' bitorlónak tetemes tőkepenzék jutottak kezéhez. Ellenben dom Pedro hasonló sőt még nagyobb pénzerőt mutat, 's legujabban három vagy négy hajó négy négy száz tonnányi teherrel indult ki számára. A' plymouthi journal szerint nyolcz napi evezés után dom Pedro serege Terceirába szerencsésen megérkezett, holott őt (dom Pedrot) a' nép lelkesedéssel fogadá.

A' felső házban Martzius 1jén jelenti a' canterburyi érsek, hogy a' jövő hétfőn másodszeri olvastatását kívánandja a' billnek, melly több egyházi hivatalnak egy személyre halmoztatását tiltólag tárgyalja. Martz. 2dikán Londonderry marquis jelenti, hogy legközelebb kérdést fog tenni a' ministerekhez lord Ponsonbynak brüsseli követsége alatt mutatott viselete iránt, melly felől e' napokban a' londoni és belga ujságokban némelly megtámadó hírek terjedeztek. Ugyanezen nap a' nevezett marquis botránkoztatólag támadá meg lord Plunkett irländi lordcancellart, azt lobbantván szemére, hogy Irlandból évenként 36.000 font sterlinget húz, 's ezen tömérdek kizsarolt summán kívül 6 gyermekét is a' status költségén tápláltatja. Lord Plunkett nehezteléssel említi, hogy a' marquis illy vádat hoz elé, mellynek tételéről őt előbb egy szóval sem tudósítá, 's mellynek talaptalansága az illető ironsányok előadásából ki fog sülni. Egyébiránt emlékezteti ő is a' marquist azon töménytelen summákra, mellyeket ő (a' marquis) a' kincstárból nemzetsége zsebébe folyasztott, 's arra is, a' mit neki egy volt első ministei, midőn tőle a' telhetetlen marquis bizonyos pensiot kívánt, elszörnyedve felelt: „de már ez csakugyan sok!“ 's kérelmét megtagadá. Csak tegye bátran a' marquis említett (de ismét visszavont) indítványát, ő (lord Plunkett) reményli, hogy saját fegyvereivel fogja a' marquist legyőzhetni. Lord Brougham több más lorddal együtt a' marquis viseletét e' tárgyban a' ház törvényeit sértőnek állítván, végre kénytelen lön a'

marquis forma szerint kinyilatkoztatni sajátát, hogy a' ház rendszabásit (reglement) álhágtá.

Az alsó házban Martz. 1jén több kérelem nyújtatott be a' selyemárúk és árusok iránt. Lord Grosvenor elevenül festi azon borzasztó inséget, mellyre az angol selyemszövők v. takácsok jutottak, 's biztosságot kíván az angol selyemkereskedés megvizsgáltására. Bulwer ur segélé az indítványt 's a' baj okát ő is a' kereskedés szabadságában keresi. Thompson azonban megmutatja, hogy az érdeklött selyemtakácsok 's árusok már 1793-ban, 1801, 17ben 's 19ben a' kereskedés szabaddá tétele előtt is hasonló szorultságban voltak 's ennek okát tehát másban kívánja kerestetni. Egyébiránt is az utolsó négy évben a' fonatlan, gyártatlan v. nyers selyem bevitele csaknem még egyszer annyira hábgott, mint előbb volt; de a' már kész (leginkább francia) selyemárúk beorzásának kellene Thompson ur javaslata szerint gátot vetni. A' kívánt biztosság végre megadatott.

LENGYELORSZÁG.

Feszült figyelemmel várják Varsóban Paskevich visszatértét, mivel bizonyosnak tartják, hogy ő meghozandja egyszersmind a' Császár véghatározatát az iránt: ha valyon megmarad e' tovább is Lengyelország képviseleti szerkezetében Sándor Cs. törvényadományára szerint? ezt ugyan mindenki kétféle; tudja ellenben hogy Rautenstrauch generál a' Sándor császár által adott constitucioi oklevelet már régen kézhez vevé az ország leveltárából. Paskevich tánczmulatságiban mindeddig ritkán leheté lengyel dátmát szemlélni, elvonul azoktól ismért hazafiságok, ha különben nem említjük is, hogy jobbadán vagy sorvasztó monostorfalak közt gyászolják édes férjök vagy testvéreik balra ütött sorsát hazájokéval, vagy az orosz birodalom belsejébe költöznek kedvesikkel önként számkivetvén magokat oda, hova t. i. ezek a' kormány által igazítottak. Ke-

serü sorsok csak élelmök fanyarsága miatt is, mellyhez magasb neveltetésök nincsen szokva. Krukowiecky Jaroslawban mulat.

Lieven herczeg, egy 24 esztendősi ifjú, fia a' londoni orosz követ Lievennek Nancyn (Franciaországban) utazott közelebb keresztül. Épen Varsóban foglalatoskodott a' lengyel zendülés kitörtekor, fegyvert ragada tüstént mint közvitéz, 's Diebits ellen harczolt; most minekutána sebekkel borítva atyafiaitól megvettetett, hogy a' politzia arguszi ezer kém szeméit megjátszhassa, paraszt ruhában, Prussián keresztül 90 mértföldet gyalogolván Avignonba érkezett bajtársi körébe 's mindegyre híven ragaszkodik az ügghöz, mellyre önként szentelkezett,

Egy poseni levéltörödék Febr. 26ikáról ezeket közli: Ezelőtt kevéssel érkezém Varsóból. Érzelmimet le nem írhatom, mellyek e' város láttakor meglepének. Varsó egészen más alakú; olly idegennek találtam benne magamot mint Konstantinápolban; minden ismerősöm kihalt; zárva lelem a' tudomány-egyetemet, hihetőleg azért hogy többé ki se nyitassék. Nem csak a' kalisi kadét-iskola, hanem a' varsói polytechnikai 's minden más nagyobb iskolák is a' 4dikig el vannak törülve. Minden kormány-rendelés törtleveként (pagina fracta) egy felén oroszul másikon lengyelül hirdettetik; az alsó iskolákban mellőzhetlenül tanítatják az orosz nyelv. Az elfogott országvétek (Landbothe) még mindig hallgattatlan foglyoskodnak, némelylek kezességre szabadok a' városban, mások mint Niemojowsky, Olizar, Szindlarsky 's a' t. a' Karmelitáknál tartanak, megíteltetésöket csak Paskevich érkezévével várhatni. A' hátramaradt lengyel tisztek legnyomorultabbul tengődnek. A' generálokat 's ezredeseket az orosz birodalom belsejébe hurczolják, holotti tartózkodások ideje, mint mondják, három esztendőre szabott, Rolandot 's Pientkát is ugyan e' sors érte Gielgud seregéből: a' tudósok neve 's hire rosz, az egykori egyetem professorai általányosan foglalatoság nélkül vannak 's

fizetésöknek csak harmadát, nem pedig felét, mint hirtelgeték, húzzák, az universitás helyett majd orvosiskolákat állítandnak; most már a' pénz 's rézmetszetek gyűjteménye is lepecsételtetett, az előbb elzárt nyilvános könyvtárokon kívül, 's e' ritka szerzemények általjában mind Moszkvába utazandnak; a' hadiskola könyvgyűjteményét 's a' királyi palota képeit, mellyek valaha Parisban jobbadán Napoleon museumát diszesíték, már szállítják is Pétervárra. Sokat hasonlít Lengyelország mostani léte a' hajdani római császár-időkhöz; kiköltözik a' nyilvános életből, 's magányban és türedelemben senyved el. Paskevich huzamosb mulatása Pétervárott azon nehézségekből magyarázható, mellyeket lengyelország belső viszonyai tárnak elő. Alig hihetni ezen ország kormány-szerkezetének egész változtatását a' közérdek szörnyü csorbulása nélkül, mivel a' Lengyeleknek korább engedett intézkedéseik szövényesebben fonódnak minden polgári 's politikai irányokkal össze, hogy sem azokon egyszerre fordítani lehetne. Paskevich ezt jól láthatá, 's annál fogva szükségesnek is tarthatá illy súlyos környülményt a' Császárral inkább szóban közleni; de egyszersmind elég alap van azt is hinni, hogy tán a' kül politika is szükségesítheti Pétervárbán jelenlétét; vagy talán a' vezérlete alatti seregről gondoskodik, különösen pedig annak helyzetéről, azt javítható 's ügyesíthető eszközökrül, 's t. i., hogy minden előfordulható esetre kész hadilábon állhasson. Megtanulták már az Oroszok utóbbi táborozásikban, hogy békeidőben szükség háborúra készülni, ha kiütésekor foganatosan kívánnak helyt állani; nem is könnyen feledhetik Pétervárott az illyes leczkét, mivel be sem hegedtek még nyomai 's pótolatlanok a' tetemes veszteség hézagai 's t. e'.

G Ö R Ö G O R S Z Á G .

Syrából Febr. 8dikáról jelenti egy levél, hogy az opposition (Capodistrias Ágoston ellen) lévő képviselők Meguraban öszve-

gyűlvén nemzeti congressussá állapotok. Erre köz megegyezéssel hozott határozatnál fogva Capodistrias praesidenssé választását megsemmisítettnek, 's a' naupliai congressust törvénytelennek hirdették, egyszersmind egy új ideigleni kormányzó biztosság-választáshoz fogtak, mellyben Conduriotti, Colletti 's Zaimi nyérének szótöbbséget. Ezek következtében éjszaki és nyugoti Görögország nagyai az egy Colocotronit kivéve Capodistrias, pártját elhagyák, 's az új kormánybiztosságnak meghódoltak. Alkudozások nyitattak a' naupliai congressus legtöbb befolyású tagjaival, 's ezek meneteléből szerencsés véget is lehet reményleni. Legnagyobb nehézség Capodistrias elmellőztetése, mellyért amazok tökéletes feledést (amnestia) ígérnek. Mondják: Anglia és Franciaország Residensei mindenkép azon voltak, hogy a' megarai congressus kívánatai a' Naupliába gyűltek-től fogadtassanak el, sőt azt is kinyilatkoztaták, hogy kormányaik nem fognak vonakodni a' Megaraban választott kormánybiztosságot megismérni; 's az angol és francia Residensnek ebéli munkálkodásától várja főképen a' polgári háborútól rettegő görög nép a' dolgok szerencsés 's a' constitutionalisoknak kedvező elhatároztatását. Így most Capodistrias Ágoston kezeiben fekszik Görögországnak sorsa. Egyedül az ő visszavonulása mentendi meg azt a' vérengzéstől, egyedül ez adhat fegyver-élen kívül a' nép többségének győzödelmet. — Smyrnában a' török udvar megegyeztével egy új görög ujság fog megjelenni „Mnemosyne“ czimvel 's philosophiai, politikai 's kereskedési tárgyú foglalat. — Az aegyptusi expeditióról nem hallunk semmi újat.

Napoli di Romaniából (touloni hírlapokban) írják Febr. 18dikáról: „Nisi lakosai sereget kértek a' francia generaltól, hogy magokat a' Mainották ellen, kik őket megtámadással fenyegeték, védelmezhessek. A' general két századot (companiát) küldö nekik őrizetül. Azonban alig léptek ezek a'

városba, reájok tüzeltek a' görög katonák, 's egy tisztet és néhány legényt agyon lőttek. A' general erre azt kívánta, hogy a' kormányzó tiz nap alatt a' bűnösöket adja ki, vagy maga büntesse meg.“

B R A Z Í L I A.

Egy levél az Allg. Zeit.ban Rio de Janeiroból Dec. 23ról 1831 többi közt ezeket írja: „Ámbár,“ ugymond, „Vasconcellos és Feijo ministereknek ismét 's köz akarattal követekké választatása a' kormány popularitását látszik is mutatni, még is folyvást tart Pernambuco, Bahiában és Goyazban a' nyugtalankodás, 's a' két előbb nevezett helyen végre egy Sociedade federal (szövetségi társaság) állott fel. Egyik pernambucui ujság (A' Bussola da liberdade) hosszú czikelyében azt vitatá nem rég, hogy a' foederatiót (a' külön tartományok függetlenségét 's csak egy szövetség általi egyesületét, mint Éjszakamerikában) hamar, hamar (gia, gia) ki kell hirdetni; 's megjegyzést érdemel, hogy ezen ujság czimképletül (vignett) a' romai consuli rózsefüzetet (fascis, mint respublica jelét) viseli a' szabadságsüveggel 's körüle a' régi brazíliai czimerből vett dohány és kávé levelekkel. Minden tagadhatlan buzgalma mellett is a' kormánynak, mellyel ezen constitutionalis, de más részről még félvad nemzetnek polgári lételét fentartani 's rendbe szedni igyekszik, olly környülmények támadnak szünetlen, mellyek semmi jóra-hajlást sem mutatnak. Még most ugyan a' főváros csendét fentarthatja a' kormány az itteni nemzeti órség által, de mit fog majd tehetni a' tartományok elháríthatlan elszakadásokkor, vagy is az ugy nevezett foederatio kikiáltásakor? — Valóban bajos dolog illy roppant birodalmat constitutionlagosan igazgatni, holott a' kormánynak e' czélra sem pénze, sem serege, sem utai, postái 's telegraphjai nincsenek! A' hivatalos levelezés Para vidéke 's a' kormány-szék között 3—5 hónap-időt is megkíván, mikép lehetne így sürgető esetekben a' kor-

mány rendszabásinak sikerét várni? — Épen most terjedez hire, hogy Goyaz tartomány is, mint előbb Maranhao, földéről minden Portugált elüze.“

AUSZTRIA.

(A' cs. k. hadi seregheli előléptetések folytatása.)

Ezredeshadnagyokká következő őrnagyok (Majorok) lettek: Prokesch Antal, herczeg Hohenlohe 17 számú gyalog ezredéhez; gr. Schaffgotsche Ferencz az 5 számú Savoyen vasas ezrednél; Ballarini Károly, János főhercz. 1 sz. dragonyos ezredénél; Hagenmüller Antal a' várnoki (ingenieur) karnál; Beckenhaut Antal a' Würtemb. kir. 6 sz. huszár ezredében; Vogel Antal, Sándor cs. 2 sz. gyalog ezredében; és B. Harsch Ferdinand, Richter 14 sz. gyalog ezredében. Őrnagyokká (Majorokká) gyalog's lovag kapitányok ezek: Ernst Ágoston, Ferencz főh. 2 sz. vasas-ezredében; gróf Meraviglia Ernest, a' würt. kir. 6 sz. huszár-ezredében; Zametschnik Mihály, Dom Pedro 15 sz. gyal. ezredében; Müller József Fridrik, a' 15 sz. 2ik székely határnoki gy. ezredben; Andris Márton, Richter 14 sz. gy. ezredében; Seemann Ferdinand gr. Nosticz 7 sz. könnyülovag ezredénél; B. Aichelburg János, hercz. Rosenberg 6 sz. könnyülov. ezredében; Peltzer András, Károly főhercz. 52 sz. gy. ezredében; Osztóich Bazil, az ogulini 3 sz. határ. gy. ezrednél; Wolter János az ingenieur karnál; és schönsteini báró Frey Fridrik, hercz. Hessen-Homburg 19 sz. gy. ezredélől Velenczében vár-őrnaggyá (Plazmajor) Drever Fridrik, Eszterházy hercz. 32 sz. gy. ezredéből a' Rubendunst gránátos osztály kormányzójává. (Folytatjuk.)

ELEGY HÍREK.

A' teutsche Tribune és Westbote a' nassau herczegségben is eltiltattak. (l. alább.)

Schlegel A. W. urat a' burkus követ Febr. 29dikén az angol királynál bemutatá.

Gróf Orloff elutazása Hágából még nyolcz napig elhalasztatott (mintegy Martz. 13dikáig); minden órán vártak egy kurirt Pétervárából, ki oda Február 28dikán indult el Hágából.

A' hollandi papirosak becse az amsterdami börsén azon hirre, hogy gróf Orloff követsége következésében a' belgahollandi ügy nem sokára békésen fog eligazíttatni, emelkedett. Bizonyosnak tartják, hogy az érdeklött tárgyban új alkudozások fognak nyittatni Londonban.

A' német szövetségi gyűlés Martz. 2ki ülésében hozott határozatánál fogvást a' teutsche Tribüne, Westbote és neue Zeitschwingen (Hanauban) czimű ujságokat a' szövetség minden birtokaiban eltiltja 's iróikat (dr. Wirth, dr. Siebenpfeiffer és Stein György) öt esztendőre minden hasonló irat szerkeztetésétől kizárja, felzólítván egyszersmind a' külön kormányokat, de kivált Bajorországot és Kurhessent a' jelen határozat végbehajtására 's az ezek-miképp történte iránt négy hét alatt beküldendő tudósításra.

Pénzfolyamat:

Bécs (Martz. 20kán) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 $\frac{1}{4}$ p. p.
— 4 pC.	76 $\frac{3}{4}$ —
— 1820diki nyeres. kölcsön	— —
— 1821diki	122 $\frac{7}{8}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankó-kötel.	— — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCent kötel.	— — —
Bank-actiák v. részvények darabja 1146	— —

A' gabonának pesti piaci ára Martz. 23kán 1832.

Pozs. m. vtó gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
Tisztabúza	—	120	113 $\frac{1}{4}$	Zab	33 $\frac{1}{4}$	30 $\frac{2}{3}$	29 $\frac{1}{4}$
Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	—	—	Köles	—	—	—
Rozs	53 $\frac{1}{2}$	51 $\frac{1}{2}$	50	Köles-kása	—	—	—
Árpa	43 $\frac{1}{2}$	40	—	Kukoricza	40	38 $\frac{2}{3}$	26 $\frac{2}{3}$

Szerkezteti Helmecky — Nyomtatja Landerer.